

ДЫЗ КЭРГЭН КОМИТЕТЫН КОЛЛЕГИЯТА-ЧУРАПЧЫГА

2008 жыл Россия үрдүнэн Дыз кэргэн сылынан билилгиллээбит. Ол чэривинэн балаган ыйын 26 күнүгөр Чурапчы улуунулар СР Президенин ийинээри Дыз кэргэн уонна Ору дьаалаларыгар Комитет коллегиятын учурааттаах муньагы ытыллыа. Бу дьаалы төрүө Комитет председателин бастагы солбууааччы, коллегия председателин солбууааччы Л.С.Иванова, Комитет председателин солбууааччы М.Р.Харлампьев, СР Ис дьаала муньагыттын сокуоннай саастарын ситэ илик орулор отделларын начальнытын эбөөһүнүн толорооччу С.Г.Архангельский, СР Ыччат министерствотын общественнай холбоукалары, муниципальный тэриллеллери уонна регионнар ийин ардыларынаагы сибээс үлэтигэр отдел салайааччыта А.Ф.Проконьева, СР Үөрүүн министерствотын республикатаагы уопсай үөрөхтөөһүн анал оскуолатын директора А.Н.Тимофеев, СР Доруубуя харыстабылын "Медицинский профилактика республикатаагы киинэ" ТУ директора А.В.Сизцева, Дыз кэргэн уонна Ору дьаалаларыгар Комитет үлэтигэр, Амма улуунуттан анал делегация, киин хаһыат үлэтигэрэ киин бардылар.

Муньах салайааччыта Лена Степановна Иванова: "Муньах Чурапчыга түбүлүккэ ытыллыбата. Бу улууска дыз кэргэн, ору дьаалаларыгар үлэ көхтөөхтүк барар. Мантан саага, олун идеялар үтүстүк тахсалар "Суорууаага" киинэ, былааннаах үлэ ытыллар. Чурапчы сиритер бэртээхэй меценаттар, республикатаагы дыз кэргэн, чөл олох темаларыгар конкурстар кыайылыахтара элбэхтэр", — дьэн саалаата.

Коллегия сүүрүнүнэн үс боптуруоһу көрдө. Бастагынан, СР Правительствотын 2006 жыл ыам ыйын 11 күнүнээри Дьаалынан "Чурапчы улууна (оройуона)" МТ территориятыгар дьахталлар балаһааныларын тупсарыа үлэ былааннын толорууга баһылыгы социальный боптуруостарга солбууааччы Д.Д.Пермякова дакылаата ийилинэ. Үлэ былаан ситэ хайысхаттан турар. Демографический балаһааннаа кэлгини сылларга улууска биллэрдик тупсубута билиэтэммит. Ол курдук, ору төрөөһүнэ элбээбит, өлүү түбүлүгэ арыһаабыт. Улууска психологический отделение суога психологический ыарыһалар элбээһилэригэр биер сүүрүн бөрөгөһөнөн буолар. Дьахталлар арыһааһыттан эмтэнэллэригэр Ханаласка баар реабилитационнай киини кытта

адьар дыз кэргэнтэргэ аналаах "Олук" дьэн Е.Р.Хотанова авторскай программата оһоһула сылдыар. Маны таһынан улууска дьахтар хамсааһыныгар актыбы талы үлэтэ ытылла турар. Ийэ, ага, дыз кэргэн оруулу үрдэтигэ бы-

бейичи үлэ барар, улууска наркологический кабинет саҥардыллыбыт. 2008 жыл ыам ыйын улуустаагы дыз кэргэн уонна ору дьаалаларыгар отделын уонна "Эрал" дьахтар сибээтин арыһыттан эмтэммит дьахталларга сөптөөх усуллубуйанан хааччылыахтарыгар көмүскээбит бырайыактара СР Правительствотын Гранын хаһаайынынан буолбута.

Үлэтэ суох дьахтар ахсаана бу жыл бастагы анарыгар 549 этэ, киһилэргэн 418-тара Дьахтылаах буолуу киининэн үлэни хааччылыбыттар. Үлэ муньагыттан таһаарыага предприниматель көрө анардарбыт улахан көмөһү оһороллор. Ол курдук, Чурапчыга И.С.Никитина ("Чурапчыга" ПК), Т.Н.Карсаева ("Дьүөгэ" ИП), Алаагарга Е.С.Сорокумова ("Алтыстаана" кулууп) элбэх киһини үлэргэ тартылар. Аастыт сылта улууска 199 буруй оһоһулуубуттан 10-на дьахталларын оһоһулуубута. Дьахталларга психологический көмөһү оһорууна Ыччат психологический киинэ уонна медико-социальный, психологический киин дьахтылаахтар. Психологический көмөһүна-

лааннаах үлэ барар.

Баһылыгы социальный боптуруостарга солбууааччы Д.Д.Пермякова дакылаатынан элбэх ытылы киһида. Коллегия чилиэннэрин улууска ору буруйу оһоруутун, ору төрөөһүнүн, өлүүтүн, дьахталлар арыһааһыттан эмтэнэллэрин боптуруостар долгуттулар, оһука сөптөөх эһиэттер көмөһү бэрилиннэр.

Ийининэн "Медицинский профилактика республикатаагы киинэ" ГУДиректора Альбина Владимировна Сизцева ийилинэаа оротугар чөл олоһу таргатыа. Казахстан республикатын ухтутуттан ийитиннэри оһордо. Бу дьаал отыйыгар СР Президенин ийинээри Дыз кэргэн уонна Ору дьаалаларыгар Комитет уонна Доруубуя харыстабылын муньагыттын анал бөлөһө Казахстанга үлэ ухтутун кытта билсэн кэлбит. Бу республикага чөл олоһу тэтигэ мөһүбүнүн суулааах үп көрүлэр эбит, оһон үлэ-хамнас таһаарыһаахтык барар. Холобур, республикага Чөл олоһу өбөөһүнүгэ 2006 сылта 66,5 мөл. солк, 2007 сылта 72,1 мөл.солк көрүлүбүт буолуура, 2008 сылта 129,6 мөл. солк көрүлүбүт. Ийэ уонна ору национальный научнай киинэ, Национальный научный-медицинский киинэ, республикатаагы ору реабилитационнай киинэ, Астана куоратта "Чөл олох киинэ, Алама-Атаа баар чөл олох ыччака киинэ, эһиэ ити куоратка хаан киинэ, медико-социальный коррекция наркологическай киинэ, ода атын тэрииттэр бары биер былааннаахтык үлэтигэр эбит. Киһилэр программаларынан үөрөх бары тэрииттэ-

рүүрдүк үөрөх кыһалара хабылланнар, үлэ даһааннаахтык, тэрииттээхтик-барар. Казахстан 2030 сылта дьэри ылыныллыыгы программанан ити курдук сыалаахтык үлэтигэр. Ол түмүгэ бары салааларга үлэтигэр эр өттүнэн дьаһыга саарбага суох. Ол курдук, доруобай ору төрөөһүнэ элбээбит, киһи сааһа, оһоһу уһаабыт, табахтааһын, арыһааһын аччаабыт. Маны таһынан ийилинэаа доруобай аһы аһырыгар улахан бөлүмтө ууруллар эбит. Бу хайысхаларынан ытыллыгыт үлэ түмүгүнэн Казахстан ийилинэааһын 64,3 бырыһана чөл олоһу туһаарга бөлүмнэрин туһунан билиэрбитэр.

Коллегия информацияны ийити баран республикага Казахстан уопутун таргатар оруту туруоруна. Ол курдук, медицина, үөрөхтөөһүн эйгэтигэр бу үтүө холобур баһынан анал программалар ылыныллыахтарыгар оруудах бориһуна. Улахан бөлүмтө ийилинэаа доруобуйатын тупсарыага уурулуу, аһаас анал кииннэр, түмүүлэр тэрииттээхтэр.

Коллегия үһүс боптуруоһунан ыалды сытар Амма улуунулар сокуоннай саастарын ситэ илик орулор буруйу оһоруулары утары ытыллар үлэни ийити буолла. Орулору кытта үлэтигэр улуустаагы комиссия саҥаттан саага сүүрүннэри тол-

куйдуан, олоххо кыһаан ийиннэн үтүстэргэ холобур буолар. Дахылааты комиссия эйгэтигир секретара, ис дьаһаи отделын ийинээри сокуоннай саастарын туола илик орулор бөлөхтөрүн начальнига МАКим-Ир-Сен оһордо. Марфа Анастольевна бу эйгэга үлэтигэргэ ырааппыта, биер коллективте өр сылларга тутан оһороро, бөйөтүн үлэтигэр үтүө билииттэргэ, үлэни былааннаахтык, билиилээхтик ытыла улууска ору буруйу оһорууга аччааһыныгар кырата суох

оруоллаах. Комиссия үлэтигэр киинэ. Ол курдук, Амма улуунун бары ийилинэааһыгар сокуоннай саастарын туола илик орулору кытта үлэтигэр общественнай комиссиялар, прокуратура ийиннэн рабучай бөлөх тэрииттээхтэр, улуустаагы комиссия бөйүгөдэлэринэн консультацион уонна практическай көмө оһорор сыаллаах командировкалары ытылар эбит. Ору саһылыгы, кыһааһыгы сыһыалаһын тэрииттэргэ, үлэни хааччылыага, комиссия үлэтин хаһыатынан сырдытыага хамсааһын былааннаахтык уонна кэмтэр барар.

Дакылааты ийити түмүгэр коллегия бу уопуту республикага кииннэн таргатыа үлэ хайысхаларын ийида. Ол курдук, Дыз кэргэн уонна Ору дьаалаларыгар Комитеттэн Амма улуунун сокуоннай саастарын ситэ илик орулор дьаалаларыгар комиссия үлэтин салгы сайыннарыгар үбүнэн көмө оһоһулар буолла, СР Үөрүүн министерствотыгар республикага үөрөх тэрииттэлэригэр социальный педагогтар ийити таргатын оһуларыннан хаалларыгар оруудаһаана.

Ити курдук, коллегия үс бөдөн боптуруоһу көрөн, сөптөөх быһаарылытары ылынан салгы Алаагар ийилинэааһы айаһаата. Ыалдылтарбыт онно үлэтигэр оһор общественнай түмүүлэр үлэтигэр хамнастарын кытта билииттэр уонна 2009 сылта ыччат республикатаагы форумун Алаагар ийилинэааһыгар кытарга биер санааны ылынан, алаагдар үлэтигэргэ улаханнаах аһаанан таргатылар.

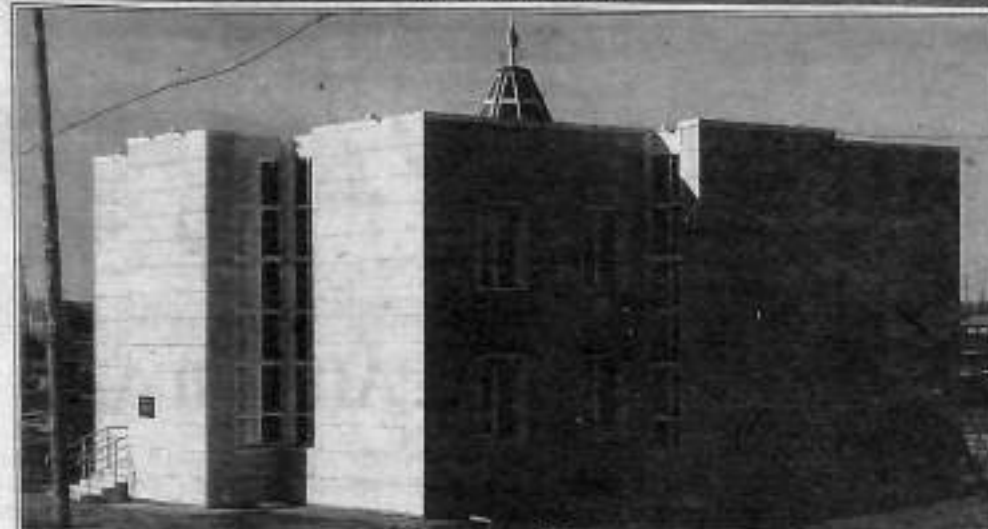
Оксана ЖИРКОВА.

ЧУРАПЧЫ УЛУУУГАР ОҦОӨХҮН ТҮМҮГЭ (Балаган ыйын 25 күнүнээри туругунан)

№	Нэһиликтэр	Ходуһа уопсай ийэ	2008 с. былаан (тонна)	Сопотуон каланы (тонна)	Былаан туолаута %
1	Алаагар	1825	1400	1471	105,07
2	Арыһаах	2015	1200	1200	100
3	Бахсы	2646	1150	1041	90,522
4	Болтоно	4225	1650	1650	100
5	Болутур	4484	2600	2710	104,23
6	Кытааһа	2963	1550	1740	111,26
7	Мугудай	2554	1800	1802	100,11
8	Одьулуун	5000	2000	2370	118,5
9	Соловьёв	5403	2100	2500	119,05
10	Сылаһ	4619	2700	2616	96,889
11	Төлөй	2150	1250	1300	104
12	Хадаар	3414	1700	1750	102,94
13	Хатылаһ	3792	1900	1992	104,84
14	Хайахсыт	3109	1800	1600	88,889
15	Хоптодо	3433	2000	2050	102,5
16	Чакыр	3449	1900	1936	101,89
17	Чурапчы	1060	2200	2015	91,591
	Улуус үрдүнэн	56141	30900	31743	102,7

Санаа ситимэ

Быыбар — 2008

САҢА МУЗЕЙ ТУТУУТА

Күһүннү күн талбыт курдук туран бизэрэн, балаҥан ыйын 20 күнүгэр, өбүгэлэрбит былыр кыстык балаҥаннарыгар көһөн киирэр кэмнэригэр сөп түбөһүннэрэн, кэтэһинисэх сана таас музейбыт аһылдыгыта буолла. Көһөрүллүү кыттыылаахтара, ынгырыылаах ыалдыгыттар бөгө мустубуттар. Сана музейы аһыы церемониятын кэнниттэн эбэрэ тыллар этипиннилэр.

Наһараадалааһын кэнниттэн лента быһан музейга киирдик. Сана дьыс сып-сырдык, ып-ыраас. Аһыгыты уот-күөс, бары барыта уурбут-туттук курдук. Итигитэ табыллыһа чутас эргин суох улуус историятын көрдөрөр музейа буолуоҕа.

Музей тутуута хайдах саҕаланна этэй? Бары билэрбит курдук көһөрүллүү 60 сылыгар мемориал нуруот, тэрилтэлэр күүстэринэн тутуллубута. Онон мемориал автор В. Н. Дьячковская этэн турар: "Мемориал тутуута сүһүнүнэн бүтүт, аны көһөрүллүү музейа тутуллан, күрүөлүнэн-хаһааланан биер комплекс буолуохтаах", — диир. Кырдыга даҕаны онук ээ. Мемориал тутуллубуттан дьон саамай сылдыар сирдэринэн буолла. Араас делегациялар, ыалдыгыттар, бизирдүүлэн дьон тиһигин быспакка сылдыаллар, онноор кыһын тонгуу хаары оймоон үһүс тахсыбыт буолаллар. Көһөрүллүү музейа Хатыһыга буолан үтүстэр оно сылдыалара кыаллыбат, ыраах этэ. Онон барыта биер сиргэ буолара бары өттүнэн табыгастаах.

Бу боппуруоһунан В. Н. Дьячковская улуус баһылыгар И. Н. Аммосовка приемга кииртэлэи сылдыбыһыт. Онон иһин: "Дьэ сөп. Хаһаакка суруйулг, кэспэтиг. Дьон санаатын биллэххэ", — диир буолбута. Ити кэнниттэн ветераннар сэбиэттэринэн үтүс өрүттэх үлэ ыһылыгыта. Улууска кэлэ сылдыар республика салалтатыгар, министрлэргэ туруорсуулар буолбуттара. Ол түмүгэр 2007 сыл олунньу 2 күнүгэр И. Н. Аммосовка биер дойдулаахпыт И. С. Андросов бырайыактыыр бөлөхүн кытта муннах буолбута. Ити бөлөх бырайыагы онорон, макетын аҕалан көрдөрбүттэрэ.

Билигин музей тутуллубут сиригэр турбут дьыс көһөрүллүүтэ быһаарыллан 2007 сыл күлүн тутар 13 күнүгэр музей директора Г. Г. Турантаев ыйыһынан пюжэтка хаарын ыраастааһын ыһыдылыгыта. Правительство Председателэ Е. А. Борисов АЛРОСА кампаанньаттан 13,5 мөл солк булан музейбыт тутуллар буолбута. Суолу баттаһа 10 устуука свал муус устар 15 күнүгэр кэлбитэ. Көһөрүллүү кыттылааҕа Н. Ф. Сивцев баҕа өттүнэн кэлэр тутуу матырыйаалларын босхо харабыллыыр буолла. "Сотору БУР массына кэлэр, музей турар сирин уутун оботторун" диир сорууда кэлэн ыам ыйын 6 күнүгэр ветераннар сэбиэттэрин председателэ М. Н. Матвеева салалтатынан суботунуһуктаатыбыт. Уу сорохун хоруу хорон ыһытыбыт, сорохун биздэрэнэн таһан сыһыр аһыгар онхойго куттубут. Күн туран бизэрэн баһараана кууран хаалла.

Ыам ыйын 17 күнүгэр бастаах свал түһэригитин сиригэр-туомутар В. Н. Дьячковская аал уотун аһатан алҕата, улуус баһылыга И. Н. Аммосов тыл эттэ. Барыта 41 свал түһэриллэн, хайдах эрэ 1941 сыллаахха саҕаламмыт Аҕа дойду сэриигин санаатар сибээс баар курдук буолан таһыста.

Атырдыах ыйын 6 күнүгэр Правительство председателин солбуйааччы Ю. С. Куприянов, биер дойдулаахпыт Ил Түмэн депутата И. К. Макаров кэлэн музей тутуутугар эбии төһө үп көрүлгөһүн билэ-көрө, дьону-сэргэни кытта көрсүһүү онорон барбыттар.

"Северный дом" тэрилтэ (салайааччы Я. А. Ефимов) АЛРОСА үбүнэн бэртээхэй музейи тутан Чурапчы дьонугар-сэргэтигэр бэлэхтэтилэр.

Бүтэһиккэ музей киирэр аһыгар вывескаҕа "Көһөрүллүү кыттылаахтарын туруорсууларынан, АЛРОСА үбүнэн тутуллубут улуус историятын музейа" дэнэрэ сирдээх буолуо этэ диир бэйэм санаабын этэбин.

Е. С. МАКАРОВ, көһөрүллүү кыттылааҕа.

Оскуола олоҕо

ПАТРИОТИЗМ УОННА ГРАЖДАНСТВЕННОСТЬ ДЕКАДАТА

Чурапчытаагы алын сүһүөх оскуолатыгар Сахабыт сирин суверенитетыгар аналлаах Патриотизм уонна гражданственность декадата бу ый 25 күнүгэр саҕаламмыта. Манан сибээстээн бары кылаастарга кылаас чаастара ыһыттыла тураллар. Оҕолор кыра эрдэхтэригэр төрөөбүт улуустарын, нэһиликтэрин туһунан элбэҕи биллэллэригэр, төрөөбүт сирдэрин таптыгы үөрэнэллэригэр учууталлара араас интэриэһинэй быһыылаах кылаас чаастарын ыһталлар.

Ону таһынан декада устатыгар

үөрэнэччилэр учууталларын кытта сана аһылыгыт Көһөрүллүү музейыгар сылдыаллара, ветераннарын кытта көрсөллөрө, оскуолаларын таһыгар мас олордоллоро былааннаһар.

Хас биердиги оҕо кыра эрдэҕиттэн төрөөбүт сирин историятын билэ-көрө, истэ сылдыахтаах, дойдутун ким туттар, аатырбыт дьонун биллэхтээх дойдутун таптыахтаах. Онон оскуолаҕа манньа декада тэриллэбитэ олус кэрэхсэбиллээх.

"СО" корп.

Хайахсыттаагы уокурукка ДЕПУТАККА КАНДИДАТ КУЗЬМИНА АЛЕКСАНДРА ПЕТРОВНА

Мин, Кузьмина Александра Петровна 1954 с. Хайахсыт нэһиликтэсэр кэл-хостоох кэргэнитэ төрөөбүтүм 1968 сыллаахха Хайахсыт аҕыс кылаастаах оскуолатын бүтэрэн, Чурапчытаагы орто спортнай интернат-оскуолатыгар киирбитим. 1971 с. орто оскуоланы бүтэрэн, сипи-хотуу аттестат таһаарыһым. Оччолорго "Оскуола - производство - үрдүк үөрэх" диир девизинэн сайлайтаран, үс сыл производствоҕа Хайахсытка ыһыһыһыһынан үлэлээбитим.

1974 - 1976 сс. Дьокуускайдаагы тыа хаһаайыстыбатын техникумугар сайлар кадрдары бэлэмнээр салаатыгар үөрэнэн, "Зоотехник организатор" динидэни баһылаан, үлэбин Эрилик Эристин аатынан совхоз Чапырдаагы от-делениеттар биригэдьиригэр саҕалаабытым. Үс сыл үлэлээбитим кэннэ, совхозка босхоломугут комсомольскай тэрилтэ секретарынан талбыттар, оно 4 сыл үлэлээбитим. 1983 сылтан 1993 сылга дээр Хайахсыт от-делениеттар биригэдьиригэр, зоотехниктынан үлэлээбитим.

1993 сылтан күн бүтүнүгэр дээр "Чурапчы" ТХПК-га үлэнибин. Үлэлээбит кэмим устатын тухары туох баар общественнай үлэни толорон каллым. Ол курдук, хас даҕаны соҕуука нэһилиэк депутатынан, райком бюротун чилиэнинэн, комсомолун уобаластаагы комитетын Пленумун чилиэнинэн, олохтоох партиянай тэрилтэ секретарынан, женсовет председателинэн талыллан үлэлээбитим. Билигин улуус тыа хаһаайыстыбатын тэрилтэтин профсоюзун председателинэн үһүс сылын үлэни сылдыабым. Ону таһынан "Чурапчы" ТХПК профсоюзун председателибин.

Үлэлээбит үлэм сыанабыллынан комсомол уобаластаагы комитетын улуус дьаһалтатын, Тыа хаһаайыстыбатын министрствотын бочуотунай грамоталарынан, Ил Түмэн бочуотунай грамотатынан уонна анал аһагынан, ода наһараадаларынан бэлэстэммитим буолар.

Депутат буолууһуна иннин үлэм сыала-сорута:

1. Соҕуруу нэһиликтэсэр суолларын онотторуу.
2. Газ кэлигитгэр дьону бэлэмнээһин, үп-харчы туруорсан хас биердиги ыалга газ киирээрин ситиһин.
3. Тыа хаһаайыстыбатын улууҕа буоларбыт быһыыһынан, т/х кооперативтарын тэрийдэн көдүүстээхтик үлэлэти.
4. Хас нэһилиэк ахсын үлэ миэстэтин таһаарыһа утумнаахтык дьарыктаны.
5. Эдэр ыччат тыа сиригэр олохсуйууттар кредиттээһини күүскэ туруорсан дьыс-уот туттан олохторун, үлэниллэрин хааччыһы.
6. Дьыс кэргэн туруктаах буоларын инниттэн, улууска тахсыбыт "Тиэргэн" программаны үлэлэти.
7. Куһаҕан дьаһылка ыһарбыт (иһэр-аһыыр) дьоммутун кытта өйдөтүү үлэтин утумнаахтык ыһыты.
8. Сана үйө көрдөбүлүгэр эппиэттир гына "Мин түөлбөм - мин кизэн туттуум" диир девизтээх нэһилиэк ис-тас өттүн көрүнүү.
9. Пенсионердарга, кыаммат араҕаҕа социальнай өттүнэн көмүскэллээх буолалларын хааччыһы.
10. Э-үт туттарааччылар интэриэстэрин көрөн үрдүкү салалтаҕа туруоруу.

А. П. КУЗЬМИНА

(Оплачено за счет средств фонда кандидата в депутаты Улусного Собрания МО "Чурапчинский улус (район)" по Хайахсытскому избирательному округу Кузьминой А. П.).

Үөрэх-уити

ҮӨРЭХТЭЭҢИН САЙДЫТЫН ТОРУМНАРА

Балаҥан ыйын 25-26 күнүгэр Чурапчытаагы, сыл айы буоларын курдук, үөрэх-билиит эйгэтин үлэһиттэрин балаҥан ыйынаагы Сүбө муннаҕа буолла. Муннаах үөрүүдээх аһылыгыгар Чурапчы улуустаагы гимназиятын үөрэнэччилэр, учууталлара эрдэ нүөмэрдирин көрдүбүт-ийиттибит. "Айыллаан" сыһылан кэлигит "Палитра творчества" диир уһулучу учууталлар, эбии үөрэхтээһин педагогтарын быһастакалара тэрилинэ.

Салгы "Чурапчы улууһа (оройуона)" МТ дьаһалтатын баһылытын социальнай боппуруостарга солбуйааччы Д. Д. Пермякова муннаах кыттылаахтарын, ыалдыктарын биллэһинэрэ. Ол курдук, "Чурапчы улууһа (оройуона)" МТ дьаһалтатын баһылыга С. И. Яковлев, улуустаагы үөрэх управлениетин начальнига В. Н. Корюкин, СГУ психологика кафедратын декана, психологическай наука доктора А. П. Юженикова, ДПИ проректора, педагогическай наука доктора Д. А. Данилов, ДПИ ректора, педагогическай наука доктора А. А. Григорьева, ИПКРО дуалынай үөрэхтээһин кафедратын доцента Ш. П. Кондратьев, Үөрэхти Министрствотын иһинэн управление кафедратын доцента И. А. Черкашин ода кыттыһыны ыһылар.

Сүбө муннаах сүрүн боппуруоһунан Чурапчы улууһугар үөрэх аһыгы кэбин көрүнө буолла. Үөрэхтээһин кэннигэ кэмгэ сайдыһа улахан хардылары онордо. Ол курдук, үөрэхтээһин саҕардылыгыт калым бырайыаһын "эрчэһинэн үлэлэһин биер бочуом сипиһи буолар. Бу бырайыакка эппиэттир туһугар үөрэх тэрилтэлэригэр, общественностан үтүс ирдэнэр (туохтан да тутулуга суох хаачыстыбалаах үөрэх олохтоһун, үөрэхтээһингэ общественность актыыбынайдык кыттыһа, үөрэх хаачыстыбатын туһуарга хамнас саҕа тиһигэ киирээтин септөөхтүк аҕартыа уода).

Балаҥан ыйын 26 күнүгэр С. А. Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатыгар муннаах кыттылаахтара секцияларынан араһан үлэлэтилэр. Манна үөрэхтээһин саҕа кэмгэ сайдыһын, туһууутун кэрчистэрин, былааннарын ыһыһыһы, илдьиритиһи буолла.

Холобур, үөрэхтээһин саҕардылыгыт калым бырайыага битэтик олоххо киирэр түгээһигэр оскуолалар билигин үлэни олоһор быраабылалара улам уларыһан барыахтаах.

Манна үөрэх хаачыстыбатын үрдэтэргэ ханнык ирдэбиллэр баалларын, оскуолалар, үөрэх тэрилтэлэрэ материалнай базатын туһуарыһа, үөрэх хаачыстыбатын, учуутал үлэтин сыаналааһыһына сана көрүгүтэри киллэриһэ саҕа техниканылар туһаныһа олгон да атын хоруу ирдир, үөрэхтээһингэ сайдыһы сүрүннүүр тыһын боппуруостар көрүлүннүлэр.

Улуустук оскуолаларыгар өссө да сайдыы күүскэ барыа, үөрэх хаачыстыбата үрдүү туруо, орто оскуоланы бүтэрээһигэр бары өттүнэн сайдыһылаах, кизгэ биллэһи аһыһы буолан тахсыа диир эрэллээхпит. Үөрэх үлэһиттэрин Сүбө муннаҕа онно улахан тирэх буолара саарбаҕа суох.

Наталья ГАВРИЛЬЕВА.

Быыбар—2008

АФАНАСИЙ ЗАХАРОВЫ ДЕПУТАТЫНАН ТАЛЫАХХА

Алтынны 12 күнүгэр Улуус Муннааһын депутаттарын талыахтаахпыт. Чурапчытаары диг-
эн ааттаан үс уокурук түмээн 13 киһиттэн 5 киһини талабыт. Кандидаттар истэригэр албох пред-
приниматель, урукку быыбардана сылдьыбыт депутаттар, эдэр сана дьоннор турбуттар. Бил-
тин сана муннаах тэрилтэр кэмгэр биһиги ханнык кандидаттары талыахтаахпыттэ, кимнэхэ
итэргэтигэр кыһаллар?

Улуус депутата бастатан туран стратегическай тол-
куйдаах буолуохтаах. Иккисинэн улуус уонна нэһилиэк
таһымаллар бэйэни салайыныы механизмнарын иһилтэн,
толору билэр салайааччы буолуохтаах. Үсүһүнэн улуус
туһунар үлэлээн көрдөрбүт киһи буолара ирдэнэр.

Манна ирдэбиллэри толору кыайар кыахтаах кан-
дидатынан "Сага олох" хаһыат редактора Афанасий
Афанасьевич Захаров буолар. Кини маннааһы бэйэбит
уолбут. Эдэр эрчимнээх салайааччы буола үүнэн таары-
та. Улуус иһигэр үлэтэ көстөр, биллэр.

Ол курдук, ыччат управлениетыгар үлэлэп кэм-
нэригэр "Ыччат кэинэ" КСК тутуутун илээн-саралаан
ыһыпта. Бу КСК тутуутугар элбэх ыччат субьютуу-
ларын, үп хомууан үтүө дьыаланан көмөлөспүтүтэр.
Үбүлэһинин сүрүн өттүн ыччат министригэ тутуу-
тун кэлиитин ситиһиптэ. Бу сылларга билэтин тутулуубут
"Ыччат дэриэбинэ" бырайыактамыта. Онно быһаан-
нааһылар, анал дьаһаллар тахсыларга, экскр-
тиһиһигэр кырата суохтук үлэлээбитэ.

Улууска муниципальнай тэрилтэлэр олоххо кө-
риилэрин бэлэмнэп кэригэр кэмгэ, кини Бахсыга
нэһилиэк таһымалынан үлэлээбитэ. Манна үлэлэп кэ-
мигэр элбэх тутуу ыһыттылан түмүктэммитэ, элбэх
дьаһаллар барбыттар. Билигин нэһилиэтин дьон-
сэргэтэ үтүө тылын ахталлар-санаалар. Ол эмтэ
үүнөн иһэр салайааччыга, үлэлээбит кимнэхэ ордук су-
олталаах. Бэйэни салайыныы кэмгэр араас боптуруос-
тар, сана бырайыактар хайдах көмүскэнэн олоххо ки-
рээлэрин, нэһилиэккэ үлэни олорон практикчески бил-
битэ.

Билигин "Сага олох" редакциянай - издательская

холбоһугар редактор-директор эппиэтинэстээх үлэни
кыайа-хото сүтэн иһэрэ кини үлэтин биографиятыгар
үтүө эрэ өрүттүрдэх. Холобур, республика үрдүнэн ре-
дакциялар уонна типографиялар тутуу ыһтар туһунан
кыайан санаабат да эрдэхтэринэ кини сана дьон тутуу-
тун саралаабыта. Билигин бу үтүө холобур атын улуус-
тар ыһынан материалнай-техническай базаларын
бөгүртүлөр суолта үстэнэн эрдэлэр. Бу холобур Чурап-
чыттан таарыта дигэн биллэрлэр. Тутуу ыһтарга улуус-
ка баар бары кыахтары түмүү, республикаттан сөгүөх
үбүлэһини туруорсан ыһы курдук уустук боптуруос-
тарга сөгүөх үлэни ыһтар толору кыахтааһын дакаас-
таата.

"Сага олох" таһаарар кыахтарга кини кэлэтигэр
тупсары көрүннээн, улууска эрэ буолбакка, республи-
кага биллэрбитэр. Сага оборудование ыһытын эмтэ
сыллата быһааннаан хааччылан иһиллэр. Хаһыат тема-
тыгыгар, ис хоһоонугар үлэ утатыллыкка ыһыттылар.
Ол курдук, айар балаһагар, ыһа биллэр тахсар хаһыат
нүөмэр бөгүртүлэр буолулар. Бу ыһтар ыһата ыччакка
аһаллаах хаһыат күн сүрүн көрүгэр.

Инники программалар Афанасий Захаров үс
сүрүн хайысханы ураты суолтага туруоран көрөр. Ол
курдук, салинны сайдыытыгар элбэх быһаанардаах.
Манна бастатан туран, иһин өттүгэр туспа оскуола арыл-
лара ситиһиллээхтээх. Чурапчыбыт сайдан иһэр, онно
иһин оскуола баар буолара олох ирдэбиллэр кубулуйда.
Иккисинэн, улууска бэйэни салайыныы күүсү
өйүнүөхтөөрү ыһар. Очкюр эрэ анал программалар улу-
ус депутаттарынан ыһыллан дьонго-сэргэ, үүнэр ыч-
чакка туһаайылан толору үлэлээхтэрэ. Манна норуот-

тан, олохтоохтортон тахсар инициатива бары хайысха-
ларга өйүнөр буолуохтаах үлэ - хамнас таһаарылаах бу-
олуоса. Бу хайысха чуолгаан ыччаты истигэр, бляуост-
ройствора туһуланар. Үсүһүнэн, улууска баар тэрилтэ-
лэр кыһалгаларын быһаарыыга улуус депутаттара
быһааччы үлэлэһээхтээхтэр. Манна улуус социальнай
уонна экономическай сайдыытын программата кыра,
улахан тэрилтэлэри киллэрэн, хас биридинилэригэр ура-
ты суолтаны ууран үлэлээхтээх. Ол курдук, тэрилтэ
көмөтөр инициатива турдаах, бу улууска үлэни кыайар,
сайдыыны түстүүр бастын дьоннорбут буоллактара.
Онон тэрилтэлэри өйөн салты сайдыытыгар олук
үүрар абырһанас улуустан бэйэлэстэн тахсара биллэни-
кэм ирдэбил буоллаар.

Салгы Афанасий Захаров программалар соци-
альнай эйгэ, тыа хаһаайыстыбатын боптуруостара,
нэһилиэк иһигэр ыһыттылар үлэ олуостары киллэрэн
сүрүн принцип туһуналлар. Депутаттар улуус иһигэр
түмүүнү оҕоруохтаахтар, хас биридин олохтоох
туһунар күнүгэ үлэлээхтээхтэр. Кыһмат- тутэммит
улууспутутар аһыаһа суох. Бу дьоммуттар болоромто
улахан буолара депутаттардан бастагы уочарат ирдэ-
нэр.

"Чаран", "Куула", "Маарыкчан" уокуруктарын
түмэр Чурапчытаары быыбардылар уокурук быыбарда-
аччылар Афанасий Захаровы депутатынан талан Улу-
ус Муннааһын үлэни эрчимнээххэ, дьон туһунар
туһаайыахха, сайдыытыг туһунар туһулуохха.

Быыбарга Афанасий Захаровы талыахха, кини
сөгүөх кандидат, биһиги иһэрэстэтин толору
көмүскүүр кыахтаах эдэр киһи.

Чурапчытаары быыбардылар уокурукка
Улуус Муннааһын депутатына кандидат
Афанасий Афанасьевич кобулутуу болоһо.

(Оплачено за счет средств фонда кандидата в
депутаты Улусного Собрания МО "Чурапчы-
ский улус (район)" по Чурапчыскому избира-
тельному округу Захарова А.А.).

Кэра айгыттыгар

"АЛАҒАРКААНА" – УЛУУ КЫТАЙГА

Алаҕар орто оскуолатын "Алаҕаркаана" үткүү ансамбля тэрилтиби-
тэ 6 сыла буолла. Манна барыга 45 оҕо үс бөлөҕүнэн дьарыктанар. Бу
сыллар усталарыгар оҕолор төрөөбүт республикаларын иһигэр араас
таһымнаах күрэхтэргэ дипломант, лауреат аатын үтүстүк ыһылар.
Атырдьах ыйын иккис ангарыгар "Алаҕаркааналар" Улуу Кытай Хан-
жоу куоратыгар ыһыттылыбыт норуоттар икки ардыларынааһы аан
маннайгы фольклор фестивалыгар кыттыны ылан кэллүлэр. Ол
туһунан салайааччы Ольга Егоровна Башнева кэпсир:

- Бу сыл ыһыттылыбыт "Хотуу су-
лус" телевизионнай конкурсу кэнниттэн но-
руоттар икки ардыларынааһы фольклор
фестивалыгар ыһырыы ылан, бөлөҕүнэн
барбытыт. Сага программабытыгар "Кы-
таалыстар", "Ойуохай", "Хотуу үткүү",
"Битти" уонна "Дөһөгөй оҕолоро" дигэн
үткүүлэригэр кыһаллыбыт. Бу
үткүүлэр бары сага норуотун өйүн-санаа-
тын, олохун-дьаһарын, былыр-былыргыт-
тан илдэ кэлбит духуобунай сыаннастар-
бытын көрдөрүлөр. Билигин Согуруу Кы-
тай Ханжоу куоратыгар сырыттыбыт. Бу
куорат наһаа баай историялаах, былыр,
10-с үйгө анараа өттүгэр, Кытай кэски куора-
тынан буола сылдьыбыт. Манна биллэни 16
мөдүгүн киһи олохтор, куорат Ланжоу дигэн
ааттаах улахан күөл тула тэһиэн сытар.
Тула чэй плантацията ыраахка дөһи нэ-
лэһиһэр, ону кытайдар бэйэлэрэ "Чэй про-
вициата" дигэн ааттыыллар эбит. Оҕоһу ку-
ораты бэйэни айыһата кэригэр, климата
сымнарарын, тулар сирэ табыгастаарын
иһин "Ырай куората" дигилэр. Бу сырыл-
бытыгар билигин кытта норуоттут баай
фольклорун билиһиннэрэ Сунтаартан аан
дойдутаары, республикатаары фестивал-
лар, конкурстар хас да тэһилээх кыһылы-
лаахтара Айта Ивановна уонна Чурапчыт-
тан "Хотуу Сулус" конкурсу хомуска лауреа-
та Артур Семенов барса сырыттылар.
Оҕолор бары астынан, тас дойду кулчура-
тын, фольклорун, олохун-дьаһарын илэ
көрөн-истэн, араас омук оҕолорун ыһта
дөһөрүдөн, биллэрлэр-көрүүлэрэ кэнтэн
кэлиһилэр.

- Билигин 18 буолан барбытыт, - дигэн
кэпсир ансамбль солистката, Алаҕар орто
оскуолатын 8-с кылааһын үөрэнээччэтэ
Карина Семенова - Харбин куйааһынан
нөрүстэ. Таһа дигэн кытаалка уонна пидиат,
эһи кытаал Андрей туту куорат устун а-
курсияга иһиллэр. Алмагаруонна, теле-
курсияга, чэй церемониятыгар, солжон-
онорор фабрикага сыһыан көрбөтөхтүгүн
көрдүбүт, истибэтэхтигин иһигиттибит. Ол
көрдүбүт, истибэтэхтигин араас уу кыһал-
курдук, аквариумна сүгэ саһылтан тахсыбыт
рын ортогутар сүгэ саһылтан тахсыбыт
аты-бөдөг баайы чарааахыны, тинистэрэ аты-
быраан көстөр акулалары, улахан да улахан
үрүн эһэлэри, кийини кытта үткүүлүгүр
үрүн эһэлэри, кийини кытта үткүүлүгүр
дельфиннэри, араас пингвиннэри, бөгүмэлэи

барыта үрүн эһэлэри, бералеру, балык ара-
ас биллэни-ууһун көрдүбүт.

Телебанын самай мунутуур чыһаа-
лыгар лифт көмөтүнэн бөрт түргэнник
тарастыбыт. Харбин куорат элбэх этностээх
дьоннор, үтүө ахсааннаах маастарлар
үһэлтэн туһука сага буолан көстүлөр.
Манна аһыах мунутуулаах стереосааһа
сылдьан дьоннээх кини
иһигэр көрөн ыһытыбыт. Чэй
церемониятыгар чэйи хай-
дах онороллорун, хамык
чэй туохка туһалаарын
иһигиттибит, боруобалааты-
быт. Салгы аан дойдута аа-
тылар солжон фабрикалар
төһүн солжон хантан, хай-
дах ыһаллары, оноролло-
рун туһунан кэпсэни олуе
дигэн сөгүөх истибиттэ.

Сарсымтар поһиһан
балтарга суукканан Шан-
хайга тийибиттэ, онтон үс
чэас автобуһунан аһаһаан
Согуруу Кытай Ханжоу
куоратын булбуттэ. Бу ку-
орат былыр-былыргыттан
культура көмөһүн биллэр
эбит. Билигин сага Кинг дигэн кытайдыа,
аһаһакайдыы билэр пид көрүбүтэ. Аан
дойдутаары фольклор фестивала от ыһыт-
тан быһа ыһыттылар тулар буолан, араас дой-
дулартан үтүө кыһыттылар кэлэн ыһаан-
туойан, бэйэлэрин культуура-
ларын көрдөрөн бараллар эбит. Билигин Ханжоу
аквапарнаатыгар сыһыаннааччыларга аһа-
ан кун аһы иһэллэри кэпсэри көрдөрүбүт.
Онон Сага сириттэн Намтаары "Мисс" оҕо
образцовый ансамбля кытта сылдьар эһа.
Аһаһах хонугунаан кыһыттар бүтүн барбыт-
тара. Онон хаалбыт күнүгэр Малайзияттан
уонна Кореятан сылдьар кыһытты-
ры кытта кэпсирдэһибиттэ. Малайзияттан
сылдьар балэх кытаалчылар бары кыр-
пылар, үткүүлэрэ иһигиттибит баһыи,
оттон Кореятан нүөмэрдэрэ үткэ ыһыа, ба-
рабаанга уонна бэйэлэрин национальнай
инструменттарыгар оһууулар.

Кытайдар күнүгэ аһаһа астары рик
буолар. Бастаан утаа кыратык эрэдээн
баран палочканан аһыларга үөрөһүлүт.
Ханжоу куорат иһин аһа "Ырай куората"

Гостиницабыт таһыгар кэра
да кэра, күл-күөх сад баара. Ил-
лэг кэммитигэр онно тахсан
күүлэйдийбит, хаартыска
түһэбит. Кытайга аһары өр сыл-
дьан дуу, дойдубутун аһын
бөрүт, хаһан да аһыбатахпы-
тын аһаһыбыт. Ханжоу аквапа-
рматыгар 9 күн үткүүлэһи-
бит, онон 270 хамнас аһахсы-
бытыт, бэйэһигэр таһаардах-
ха, 1000 солсубай. "Магдасал-
ска" аһаһытын олуе соһу-
сүбүт. Кытайдар билигин хоту-
дуу үткүүлүгүн олуе аһаһа-
тара, музыкабыт таһаарта да,
сүүрэн кэлэн үткүүлэһилэр эһа.
Күөхкыт түтүгүн олуе сэрэ-
ттиһэр, олох күндү түтүлэх кур-
дук көрүлэр. Илдэ барыт сүөннэрды-
тын Малайзияттан сыһыар оҕолор кытта
атаастаһытыт, кинилэр дойдуларын
туһунан кэпсир брелоктары балаһаһыт-
тара Шанхай аэропорд аан дойдута билэр
самай улахан, кыраһыбай аэропорт буо-
ларын иһа характыһынан көрөн итэргиди-
бит. Кытайга үтүө күнүгэр биһиги атаарсы-
быт оҕолорбутун кытта биллэбит.

Ити курдук өр саас уһулуубут кэра
өйдөбүлүн буолбут остурууа дойдутун
көриһөр оҕолор сага үөрөх дьылын
санааны күүлүһүн, сырдык өйүн-санаа-
нан саралаатылар. Бу бөрүлэх сыһыан-
лаһы тэриһит оскуоһаларын кыһытты-
лар, аһаһабыт таһымнаахх кыһытты-
ларыгар Ольга Егоровна Башнева уонна
төрөппүттэригэр, аһаһаһыгар соһу-
лаһар хаһыаттарын иһегу улахан маһы-
ларын тирдэлэр.

О.Г. РЕШЕТИКОВА,
Г.Д. ПРОКОПЬЕВОН аһынан
Алаҕар орто оскуолатын
оһон үөрэхтөөһүннэ педагога.

НАСЛЕЖНЫЙ СОВЕТ МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
"ЧУРАПЧИНСКИЙ НАСЛЕГ" ЧУРАПЧИНСКОГО УЛУСА (РАЙОНА)
VIII сессия второго созыва

РЕШЕНИЕ

№ 38 от 18 сентября 2008 года
"О становлении и развитии территориального общественного самоуправления и товариществ собственников жилья"

В целях создания условий для дальнейшего развития территориального общественного самоуправления, товариществ собственников жилья, вовлечения населения в процесс управления системой жизнеобеспечения МО "Чурапчинский наслег", повышения заинтересованности населения в улучшении содержания жилищного фонда и прилегающих территорий, обеспечении общественного порядка, в соответствии с Федеральным Законом "Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации", Законом РС (Я) "О местном самоуправлении" и Уставом МО "Чурапчинский наслег, наследный Совет МО "Чурапчинский наслег", решил:

1. Утвердить план первоочередных мероприятий по развитию системы территориального общественного самоуправления и товариществ собственников жилья (Приложение N 1).

2. Утвердить координационную группу, в составе:

Саргыдаев С.А. – председатель.

Члены:

Ермолаева Е.Н. – председатель ТОС "Чаран"

Егоров М.А. – председатель ТОС "Спортивный"

Эверстов А.Г. – председатель ТСЖ "Набережный"

Марков В.С. – депутат наследного Совета

Сивцев В.Д. – депутат наследного Совета

Попов Е.И. – главный специалист администрации по правовым вопросам.

3. Координационной группе (председатель Саргыдаев С.А.):

– осуществлять организацию регулярного взаимодействия с ТОС и ТСЖ;

– руководствоваться планом мероприятий;

– широко освещать деятельность ТОС и ТСЖ через средства массовой информации.

4. Утвердить примерные Уставы территориального общественного самоуправления и товариществ собственников жилья (Приложение N 2, N 3).

5. Контроль за исполнением настоящего решения возложить на председателя комиссии по правовым вопросам Ивановой Екатерине Васильевне.

6. Данное решение опубликовать в улусной газете "Сага олох".

Председатель наследного Совета Чигитширов Ф.С., Глава МО "Чурапчинский наслег" Оконешиков И.И.

Приложение N 1

к решению наследного Совета

от 18 сентября 2008 г. № 38

План первоочередных мероприятий по становлению и развитию территориального общественного самоуправления и товариществ собственников жилья.

Наименование мероприятий	Сроки	Ответственные за проведение
Создание координационной группы по развитию и становлению ТОС и ТСЖ на территории МО "Чурапчинский наслег"	сентябрь 2008 года	Замглавы Саргыдаев С.А.
Плановая работа по разъяснению и пропаганде среди населения местного самоуправления о ТОС и ТСЖ.	Постоянно	Координационная группа
Оказание методической, консультационной и организационной помощи инициативным группам граждан по: – выбору эффективных форм управления ТОС и ТСЖ; – избранию старост, домовых (уличных) рабочих комитетов, советов микрорайонов, ТОС, ТСЖ в соответствии с положениями от них.	Постоянно	Координационная группа
Подготовка пакета типовых учредительных документов для регистрации ТОС и ТСЖ (как юридического лица): – Положение – Устав – Протоколы, конференции, удостоверения и т.д.	Сентябрь, октябрь 2008 года	Юрист Попов Е.И.
Проведение цикла семинаров по обмену опытом работ ТОС и ТСЖ.	Сентябрь, октябрь 2008 года	Координационная группа
Внесение предложений по формированию развития ТОС и ТСЖ. Разработка Программы социально-экономического развития на 5 лет (2009–2013) годы.	До ноября 2008 года	Председатели ТОС и ТСЖ
Организация смотра-конкурса среди ТОС и ТСЖ.	2009 году	Саргыдаев С.А. Макарова А.Е.
Проведение плановой работы среди населения (ТОС и ТСЖ) по охране, бережного отношения к своему местожительству.	Постоянно	Депутаты НС Председатели ТОС и ТСЖ
Информационное освещение в СМИ о деятельности ТОС и ТСЖ.	Постоянно	Координационная группа
На договорной основе взаимодействие ТОС и ТСЖ с администрацией МО "Чурапчинский наслег".	Октябрь, декабрь	Координационная группа
Изучение опыта работы ТОС и ТСЖ в РС(Я) и в других регионах.	Постоянно	Председатели ТОС, ТСЖ, координационная группа

Примечание: Примерные Уставы ТОС и ТСЖ не прилагаются.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Күндүтүк саныр коллегаларбытын Дария Петровна КУЛИЧКИНАНЫ "Российской Федерация үөрэтириитин Бочуоттаах үлэһитэ" знагы ылбыккынан, Людмила Егоровна КИРИЛЛИНАНЫ, Антон Антонович СЕРГЕЕВЫ, Наталья Алексеевна БЕЛОЛЮБСКАЯНЫ "Россия бастын үчүутала конкурса кыайбыттарынан ис сүрэхтэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт үлэһитигэр өссө да үрдүк ситиһилэри. Эһигини кытта дьол-сору аргыстастын!

Эбэрдэни кытта үлүүстээҕи гимназия профсоюзга, педколлектива.

Күндү биэр идэлээхтэрбитин, А.П.Илларионов аатынан Хайахсыт орто оскуолатын биологияҕа үчүуталын ДЯЧКОВСКАЯ Василий Васильевичи "Россия үөрэтириитин Бочуоттаах үлэһитэ" знагынан наҕараадаламмыккынан, И.Е.Федосеев Доосо аатынан Дирин аароскуолатын биологияҕа үчүуталын ДЯЧКОВСКАЯ Клавдия Андреевнаны, Г.П.Башарин аатынан Сылан орто оскуолатын биологияҕа үчүуталын ЛУГИНОВА София Гаврильевна "Саха Республикатын үөрэтириитин туйгуна" үрдүк ааты ылбыккытынан итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, тус бэйэбитигэр уонна дьиз кэргэннитигэр.

дьолу-соруҥу!

Эбэрдэни кытта үлүүстээҕи биология, химия үчүуталларын методической холбоһуга.

Күндү кыыспын, балтыбытын, эдьийбитин "Саха Республикатын үөрэтириитин туйгуна", үлүүстээҕи гимназия амык тылыгар үчүуталын Дария Петровна КУЛИЧКИНАНЫ "Российской Федерация үөрэтириитин Бочуоттаах үлэһитэ" буолбуккунан итиитик эбэрдэлибит!

Үгүс түбүктээх, сыралаах үлэн үрдүктүк сыналаммытынан үөрөбүт, кизин туттабыт. Куруук субэ-ама, өйөбүл буолар күндү кыһыттыгыр кытаанах доруобуйаны, таптыыр идэбинэн өссө тахсыылаахтык үлэһиргэр, дьолу-соруҥу баҕарабыт. Олугун мэлдьи үөрүү эрэ үктэллэнип, дьол эрэ доҕуһуолланнанын дьиз алгыбыт.

Эбэрдэни кытта аҕан, эдьийин, Анна Семеновна уонна бары биһиги төрөөбүттэрин, кинилэр дьиз кэргэнтэргэ.

Ыкса ыалбытын, түөлбөбүт салайааччытын ПОСТНИКОВА Елена Александровнаны "Чурапчы нэһилиэгин Бочуоттаах гражданина" аата инэриллибитинэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт чэгиэн доруобуйаны, дьиз кэргэнтэргэ дьолу-соруҥу.

Ыкса ыалларын, дьүүгэлэрин.

БИЛЭРИИЛЭР

Чэбэки сыанаҕа сүүрө сылдьар ГАЗ-52 массына, көлөккө, муһуулар сина, тивистэр атылтаналлар.
Билсэр тел: 41-189, МТС-238-26-24.

Продаются "Тойота-Королла", ГП 2000, в отличном состоянии, кондиционер, магнитола, сигнализация.
Конг. тел: 8914-289-40-26, 8914-280-13-12.

"Сага олох" РИХ ГУ тариста олох оттоочуга наадылар. Үлэ чааһыгар кэлэтиһэтиһэ.
Срочно продаются 2 дома по адресу Артемьев, 14: 7,5х9,5 и 6х6, земельный участок 15 соток с хозяйственными, летним водопроводом за 1200 тыс. рублей. Рассмотрите различные варианты оформления в кредит, под ипотеку, сдача в аренду с последующим выкупом. Конг. тел: 8914-226-50-44.

ТАМАДАҔА НААДЫАҔЫТ ДУО?

Эдэрдии эрчимнээх тамадалар уруу кизэһэлэрин, үбүлүүдэри, корпоративнай бизэсэрдэри санааһыт сытарынан, баҕаһыт этэринэн бэһиэлэйдик тэрийэн ылытыахта-ра.

Билсэр тел: 8914-287-77-52, 8914-290-39-16.

Күндү таптыыр оҕом, бырааттым, убайыт, Чурапчы улуунун Чапчы нэһилиэгин олохтоҕор
ТИТОВ Михаил Васильевич
эдэр сааһыгар соһумардык олохтон туораабытынан аймах-тарыгар, бары булар дьонугар иһитинэрибит.

Ийэ, убай, эдьийдэри, күтүөттэри, бырааттар, балтылар.
Кутурдунарын тиздэллэр:
– Таптылаах орто, бырааттара, убайдара Титов Михаил Васильевич эдэр сааһыгар соһумардык олохтон туораа-бытынан эдьийдэригэр Титова Анастасия Михайловна, убайдарыгар, балтыларыгар, күтүөттэригэр Эверстовтар, Митиннар, Пестеревтар.

Редактор – директор: А.А. ЗАХАРОВ.
Редактор – директор: солбуйааччы, эппиттэр секретарь, сурук отдела – Г.И. ПОЛУСКИНА.
Экономика, спорт, тма хаһаайыстыбатын отдела – А.М. СЛЕПЦОВ.
Культура, политика, бырааттара – О.В. ЖИРКОВА.
Үөрэх, доруобуйа хармстабылнн отдела – А.М. АДАМОВА.
Ыччат, ово-аймах отдела – Н.Н. ГАВРИЛЬЕВА.
Верстальщик – Э.И. ХОМУС.
Корректор – В.Н. ПЕТРОВА.
Бачээтпээччи – Ф.А. ПРОТОДЬЯКОВ.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, Чурапчы улуунун "Сага олох" редак-
ционной-издательской холбоһук государственной учреждения. Масссабой информация
средстволарын туһунан РФ Сокуундарын туһунан хантууруулуур уонна регистрацый-
лар РФ Бачээкэ СР региональной управлениитигэр 2003 с. бач ыйын 20 күнүгэр регистра-
цияламмыт нүөмэра – ПИ №19-0423.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а".
Телефоннарбыт: редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358.
E-mail: Oqanooloh@churap.sakha.ru

Сага олох
Автор сурутар эппитэр санаа
редакция позициялар мэлдьи өлп
түбүтэр буолбатах. Суруула
ыйылар чачылар
кыһааһааһаарыгар эппиттэрин
аһар тус бэйэ сүр.

"Сага олох" редакциянай-издательской холбоһук ГУ. Офсетной бачээт. Сааһаһын № 132 Тираж 1682. 29.09.2008 с. бачээкэ бэрилиннэ.
Хаймаат нэһилээҕэ үстэ: оптуоруннуука, чаппаһа уонна субуотаҕа тахсар. Индекс: 54907.